

Warszawa, 08-03-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

V.7202.5.2022.ŁK

Pani Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska
via ePUAP

Szanowna Pani Minister,

Rzecznik Praw Obywatelskich od wielu lat podejmuje działania związane z faktycznym wdrożeniem przepisów Konwencji z Aarhus dotyczących partycypacji społecznej w ochronie środowiska¹. Przedmiotem szczególnej troski pozostaje przy tym zagwarantowanie w krajowym ustawodawstwie rzeczywistej realizacji gwarancji do dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących ochrony środowiska. Jednym z najbardziej jaskrawych przykładów niedostosowania polskiego prawa do wymogów konwencji pozostaje kwestia dopuszczalności kwestionowania przed sądem administracyjnym planów urządzenia lasów. W aktualnym stanie prawnym, mimo – podejmowanych także przez Rzecznika Praw Obywatelskich – prób przekonania sądów administracyjnych do prokonwencyjnej wykładni przepisów procedury sądowoadministracyjnej, droga do zaskarżania wskazanych aktów pozostaje zamknięta (por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z 17 października 2017 r., sygn. II OSK 2336/17).

W minionej kadencji Parlamentu został skierowany do laski marszałkowskiej senacki projekt ustawy, który zmierzał do dostosowania przepisów krajowych do wymogów

¹ Konwencja sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz.U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706).

Konwencji z Aarhus², jednakże poza skierowaniem go do opiniowania, mimo podjętej przeze mnie interwencji³, nie doczekał się on dalszych prac w Sejmie RP (nie nadano mu nawet numeru druku sejmowego).

Jednym z motywów, jakie powodowały Senatem RP w skierowaniu wskazanego projektu ustawy było zawisłe wówczas przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej postępowanie przeciwnaruszeniowe (sprawa C-432/21 Komisja przeciwko Polsce). Ostatecznie, Trybunał Sprawiedliwości, wyrokiem z 2 marca 2023 r. orzekł, że Rzeczpospolita Polska uchybiła swoim zobowiązaniom spoczywającym na niej na mocy art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej w związku z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE, art. 216 ust. 2 TFUE, art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 6 ust. 1 lit. b) i art. 9 ust. 2 Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus w dniu 25 czerwca 1998 r. i zatwierdzonej w imieniu Wspólnoty Europejskiej decyzją Rady 2005/370/WE z dnia 17 lutego 2005 r. (Dz.U. 2005, L 124, s. 1), ponieważ wykluczyła możliwość zaskarżenia przez organizacje ochrony środowiska przed sądem planów urządzenia lasu.

Jednoznaczne potwierdzenie przez Trybunał Sprawiedliwości niezgodności prawa krajowego w zakresie dopuszczalności kwestionowania przed sądem planów urządzenia lasu bezsprzecznie wymaga reakcji ustawodawcy. Biorąc to pod uwagę, w oparciu o art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1058), zwracam się do Pani Minister z prośbą o zainicjowanie stosownych prac legislacyjnych w omawianym przedmiocie.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

² Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach, nr EW-020-787/22, <http://orka.sejm.gov.pl/Druki9ka.nsf/dok?OpenAgent&9-020-787-2022>.

³ Pismo do Marszałek Sejmu RP z 15 marca 2023 r., nr V.7202.5.2022.